

پروگرام کابینه آقای میرزا محمد ولی خان سپهدار اعظم *

مصوب ۱۴ ربیع الاول ۱۳۲۹ قمری

مقدمه

ملاحظه اوضاع امروزه مملکت بخوبی مدلل میدارد که تا در سبک اداره دولت

معرفی رئیس الوزراء ۲ ع ۱ / ۱۳۲۹ .

معرفی وزراء در تاریخ ۹ ع ۱ / ۱۳۲۹ قمری بشرح ذیل بعمل آمده است .
سپهدار اعظم رئیس الوزراء و وزیر جنگ موقتی - علماء السلطنه و وزیر فواید عامه و معارف .
مستشار الدوله و وزیر داخله - ممتاز الدوله و وزیر مالیه - معاون الدوله و وزیر تجارت و پست و تلگراف
مشیر الدوله و وزیر عدلیه - محترم السلطنه و وزیر خارجه .

بقیه در صفحه بعد

تغییر واضحی داده نشود و حسن جریان امور بطور کامل منظور نظر کارکنان دولت نباشد از حیث انتظام امور مملکتی بهیچ نوع موفقیتی نایل نمی توان شد .
 شرط اهم حصول این مقصود حفظ قدرت لازمه ایست که ملت برای تأمین مصالح خود به هیئت دولت می سپارد از آنجائیکه این قدرت تا کنون بطور کافی اعمال نشده است فتوری با انتظام امور راه یافته که آن بآن در تزیید و آتیه مملکت را تهدید مینماید .

در علل و اسباب این حال ناگوار که تعمق شود برای جلوگیری آن از اتخان و سایل چهارگانه ذیل ناگزیر خواهیم بود :

۱- رفع مواد فساد و تروریسم (یعنی دفع مواد مخالف مشروطیت و مخل آسایش بلاد و اهالی و مانع حسن جریان امور دولت) .

این بالای مملکت ویران کن امروز سلامت مملکت را بمخاطره انداخته و همان آزادی پر قیمت را که با اینهمه صدمات بدست آمده بشدت متزلزل ساخته است چون

بقیه از صفحه قبل

در تاریخ ۲۶ ج ۱/۱۳۲۹ ممتاز الدوله بوزارت پست و تلگراف و تجارت و محمد ابراهیم خان غفاری معاون الدوله وزارت مالیه منتقل و معرفی گردیدند .

معاونین :

شریف الدوله	معاون وزارت داخله (معرفی ۲۶ ع ۱/۱۳۲۹) .
امیر اعظم	معاون وزارت جنگ (معرفی ۱۱ ع ۲/۱۳۲۹) .
محاسب الممالک	معاون پست و تلگراف و تجارت (معرفی ۱۳ ع ۲/۱۳۲۹) .
معاوض الملك	معاون وزارت مالیه (» ۳ ج ۲/۱۳۲۹) .
مقتدر الملك	معاون وزارت خارجه (» ۴ رجب ۱۳۲۹) .

مجدداً در تاریخ ۲۲ رجب ۱۳۲۹ وزراء بشرح ذیل معرفی شدند .

صمصام السلطنه وزیر جنگ - وثوق الدوله وزیر داخله - حکیم الملك وزیر علوم و معارف و فواید عامه
 قوام السلطنه وزیر عدلیه - مشیر الدوله وزیر پست و تلگراف و تجارت - محشم السلطنه وزیر خارجه
 معاون الدوله وزیر مالیه .

بالفعل قوانین لازمه وضع نشده و مسلم است با قوانینی که هر کس در خیال تصور میکنند نمی توان دولت را اداره نمود و نظر باینکه سلامت مملکت اس اساس تمام قوانین است لهذا هیئت دولت بامسئولیت فوق العاده که در مقابل خدا و خلق برعهده دارد برای رفع مواد مزبوره بای نحوکان اختیار تام میخواهد .

۲ - اعمال مجازات درموارد جنحه و جنایات و تقصیرات .

۳ - تأمین انتظامات اداره و حفظ اصول اطاعت درمیان طبقات مأمورین و اجزای ادارات دولت خصوصاً درنظام بوسیله مجازات اداره .

۴ - اجرای قانون مطبوعات آزادی جراید از اصول اولیه مشروطیت است لیکن بعضی از جراید تاکنون به سوء استعمال این نعمت غالباً مصلحت مملکت و مقتضیات وقت را اخلاص و حیثیت دولت را درداخل و خارج تضییع کرده اند ووزرای عصر بعلت محظوراتیکه در موارد ارجاع بمحاکم عدلیه تصادم می کردند در اجرای قانون مطبوعات متوقف بوده اند علیهذا برای کابینه اختیاری لازم است که تا اصلاح محاکم عدلیه هرگاه جراید از حدود قانونی تجاوزکردندوزارت معارف قانون مطبوعات را بمحاکمه اداره مجری دارد .

در صورتی که نمایندگان محترم بامقدمه فوق الذکر موافقت کامله داشته باشند پروگرام ذیل بهمجلس شورای ملی پیشنهاد میشود و چون باخطراتی که وطن عزیز را تهدید میکند فقط محض فداکاری حاضر خدمت شده و کارمملکت را مهمتر از آن میدانیم که بدفع الوقت و مسامحه بگذرد لهذا هرآن که تقویت مجلس نسبت به هیئت وزراء منظور نشود اشغال مسند وزارت را خیانت دانسته استعفای خود را تقدیم خواهیم کرد .

پروگرام

- ۱ - اتخاذ وسایل لازمه برای تکمیل امنیت .
- ۲ - تشکیل اردوهای سیار و ساخلو در نقاط لازمه مطابق لایحه و بودجه که بمجلس پیشنهاد شده است .
- ۳ - حفظ و تشدید روابط حسنه بادول متحابه .
- ۴ - تعقیب استقرای گه کابینه سابق بمجلس پیشنهاد کرده و از تصویب کمیسیون قوانین مالیه گذشته است .
- ۵ - پیشنهاد بقیه بودجه کل .
- ۶ - شروع باصلاحات مالیه بامستخدمین خارجه .
- ۷ - تجدید نظر در مالیات نمک محض رفع معایب و مشکلاتی که از این مالیات بردولت و اهالی حاصل شده است .
- ۸ - تشکیل هیئت مخصوصه برای تدارك لوايح قوانین موقتی درمواردیکه هنوز وضع قانون نشده و مجال انتظار گذشتن قوانین از مجرای خود نیست لوايح مزبوره فقط بتصویب کمیسیون مجلس شورای ملی و هیئت وزراء و امضای مقام منبع نیابت سلطنت عظمی خواهد رسید (بقای این هیئت تاوقتی است که شورای دولت دایر بشود) .
- ۹ - اصلاح عدلیه باتدارك ترتیبات مقدماتی که لوايح آنرا وزیر عدلیه موافق ماده ۸ پروگرام بکمیسیون عدلیه پیشنهاد خواهد کرد .
- ۱۰ - اصلاح مدارس ابتدائی و متوسطه موجوده حتی المقدور (اجرای پروگرام متحددر کلیه مدارس تأسیس مدرسه دارالمعلمین در طهران مطابق پیشنهادی که خواهد شد) .

۱۱ - توجه بامر تجارت گذراندن قانون شرکتها پیشنهاد لایحه قانون اطاقهای تجارتنی .

۱۲- پیشنهاد اصلاح قانون بلدیة .

پروگرام کابینه مصمصام السلطنه

مصوب ۹ رمضان ۱۳۹۲

ماده اول - قانون انتخابات که از مجلس شورای ملی میگذرد چون شرکت هیئت دولت در مباحثات آن لازم است وزراء مطالعه کرده رأی قطعی خود را در مواد آن اظهار خواهند نمود .

ماده دوم - چون در قوانین اساسی حاضره اصلی راجع به کیفیت تجدید نظر در آنها نوشته نشده و دولت تجدید نظر در قوانین مزبوره را لازم میدانند لهذا در موقع انتخابات آتی از طرف دولت اعلان میشود در صورتیکه ملت ایران با نظریات دولت در

تاریخ معرفی : ۲۹ رجب ۱۳۲۹

وزراء در تاریخ ۲۹ رجب ۱۳۲۹ بشرح ذیل معرفی شدند :

مصمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر جنگ - وثوق الدوله وزیر امور خارجه - قوام السلطنه وزیر داخله حکیم الملک وزیر مالیه - مشیر الدوله وزیر عدلیه - دبیر الملک وزیر پست و تلگراف علاء السلطنه وزیر معارف و فواید عامه .

در تاریخ ۷ شعبان ۱۳۲۹ معاضد السلطنه بوزارت پست و تلگراف معرفی - در شب ۹ رمضان میرزا اسدالله خان کردستانی بمعاونت وزارت پست و تلگراف معرفی گردیدند .

کابینه دوم مصمصام السلطنه

تاریخ معرفی ۷ ذی حجه ۱۳۲۹ .

وزراء بشرح ذیل معرفی شدند .

مصمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر داخله - مشیر الدوله وزیر معارف - وثوق الدوله وزیر خارجه معاضد السلطنه وزیر پست و تلگراف - محشم السلطنه وزیر عدلیه - ذکاء الملک وزیر مالیه سردار محشم وزیر جنگ .

در تاریخ ۲۶ ذی حجه ۱۳۲۹ تغییرات زیر در کابینه بعمل آمده است :

آقای ذکاء الملک وزیر عدلیه - آقای حکیم الملک وزیر مالیه - آقای قوام السلطنه وزیر داخله

۱۱ - توجه بامر تجارت گذراندن قانون شرکتها پيشنهاد لايحه قانون اطاقهای

تجارتی .

۱۲-پيشنهاد اصلاح قانون بلديه .

پروگرام کابینه صمصام السلطنه

مصوب ۹ رمضان ۱۳۹۲

ماده اول - قانون انتخابات که از مجلس شورای ملی میگذرد چون شرکت هیئت دولت در مباحثات آن لازم است وزراء مطالعه کرده رأی قطعی خود را در مواد آن اظهار خواهند نمود .

ماده دوم - چون در قوانین اساسی حاضره اصلی راجع به کیفیت تجدید نظر در آنها نوشته نشده و دولت تجدید نظر در قوانین مزبوره را لازم میدانند لهذا در موقع انتخابات آتی از طرف دولت اعلان میشود در صورتیکه ملت ایران با نظریات دولت در

تاریخ معرفی: ۲۹ رجب ۱۳۲۹

وزراء در تاریخ ۲۹ رجب ۱۳۲۹ بشرح ذیل معرفی شدند :

صمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر جنگ - وثوق الدوله وزیر امور خارجه - قوام السلطنه وزیر داخله حکیم الملک وزیر مالیه - مشیر الدوله وزیر عدلیه - دبیر الملک وزیر پست و تلگراف علاء السلطنه وزیر معارف و فواید عامه .

در تاریخ ۷ شعبان ۱۳۲۹ معاضد السلطنه بوزارت پست و تلگراف معرفی - در شب ۹ رمضان میرزا اسدالله خان کردستانی بمعاونت وزارت پست و تلگراف معرفی گردیدند .

کابینه دوم صمصام السلطنه

تاریخ معرفی ۷ ذی حجه ۱۳۲۹ .

وزراء بشرح ذیل معرفی شدند .

صمصام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر داخله - مشیر الدوله وزیر معارف - وثوق الدوله وزیر خارجه معاضد السلطنه وزیر پست و تلگراف - محتش السلطنه وزیر عدلیه - ذکاء الملک وزیر مالیه سردار محتشم وزیر جنگ .

در تاریخ ۲۶ ذی حجه ۱۳۲۹ تغییرات زیر در کابینه بعمل آمده است :

آقای ذکاء الملک وزیر عدلیه - آقای حکیم الملک وزیر مالیه - آقای قوام السلطنه وزیر داخله